

DOSYA/GÖZLEM VE GÖRÜŞLER**TIP FAKÜLTELERİ ÖĞRETİM ÜYELERİ VE
BİR GİRİŞİMİN ÖYKÜSÜ***Raşit TÜKEL****Özet**

Bu yazıda tıp fakültesi öğretim üyelerinin "performansa dayalı ödeme sistemi" ne karşı örgütlenme süreçleri ve eylemleri, 13 Mart mitingi ile 19-20 Nisan iş bırakma eylemine katılımları değerlendirilmektedir.

Medical Faculty Members and an Intervention Story**Abstract**

In this article; medical faculty members' organization process against "the performance related pay system" and their protests; also their participation to the public meeting on March 13 and the strikes on April 19-20 are reviewed.

Tıp Fakülteleri Öğretim Üyeleri Girişimi

Bilindiği gibi, 31 Ocak 2011'den itibaren, öncelikle eğitim ve araştırma amacına hizmet etmek için kurulmuş olan üniversite hastanelerinde, bakılan hasta sayısına yönelik değerlendirmelerin ön planda olduğu performansa dayalı ücretlendirme sistemine geçilmiştir. Bu tarih, üniversite hastaneleri için karanlık bir dönemin başlangıcı olarak kabul ediliyor.

Bu uygulamanın olası sonuçları, eğitim ve araştırmaya öncelik veren, tanısı ve tedavisi zor hastaların bakıldığı özerk ve akademik kurumlar olan üniversite hastanelerinin Sağlık Bakanlığı'na bağlı hizmet hastanelerine dönüştürülmesi, Tıp Fakültelerinin ise yüksek okul konumuna getirilmesi olacaktır. Tıp Fakülteleri varlıklarını sürdürebilmek için sağlık hizmeti üretmeye ağırlık verecek, tıp eğitimi ve araştırmalar ise geri plana itilecektir. Yeni düzenlemelerle, iyi hekimin yetiştirilemediği ve nitelikli sağlık hizmetinin verilemediği bir üniversite ortamıyla karşılaşmak kaçınılmaz görünüyor.

*Prof. Dr., İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi Psikiyatri AD

17 Ocak 2011 tarihinde, İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp ve Cerrahpaşa Tıp Fakültelerinden 200'den fazla öğretim üyesinin katıldığı coşkulu bir toplantıda alınan bir kararla, performans sistemine karşı görüş ve önerileri içeren bir metin kaleme alınarak İstanbul Üniversitesi Rektörlüğüne ulaştırmak üzere imzaya açıldı.

Toplantıda, çeşitli önerilerin yanında, diğer üniversitelerdeki öğretim üyelerine, 22 Ocak 2011 tarihinde Ankara'da çeşitli üniversitelerden temsilcilerin katılımıyla bir toplantı ve ardından basın açıklaması yapılması için çağrıda bulunulması kararı alındı. Tıp fakülteleri ve üniversite hastanelerindeki gelişmelerin değerlendirildiği, çözüm önerilerinin tartışıldığı ve ortak eylem planının oluşturulduğu bu etkinlik, aynı zamanda da tıp fakültelerini temsilen bir araya gelmiş öğretim üyelerinin kendilerini "Tıp Fakülteleri Öğretim Üyeleri Girişimi" olarak tanımlamalarının ilk adımı oldu. Toplantının bir sonucu da, farklı Tıp Fakültelerinden öğretim üyelerinin, 31 Ocak 2011 tarihinde kendi hastanelerinde, performans sistemine karşı tepkilerini göstermek üzere eylem kararı almalarıydı.

Tıp Fakülteleri Öğretim Üyeleri Eylemde

Tıp Fakülteleri öğretim üyeleri, 31 Ocak 2011 tarihinde, Ankara'da Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) önünde, İstanbul'da 600 öğretim üyesinin imzaladığı Tıp Fakülteleri Öğretim Üyeleri Bildirgesini Rektör Prof. Dr. Yunus Söylet'e vermek üzere İstanbul Üniversitesi Rektörlük Binasında, İzmir, Antalya, Bursa, Aydın, Denizli, Adana ve Isparta'da üniversite hastanelerinde akademik kıyafetleriyle bir araya gelerek "performansa dayalı ücretlendirme" sistemini protesto ettiler ve performans sisteminin kaldırmasını talep ettiler.

Sağlık Bakanı Hekimlerden ve Öğretim Üyelerinden Özür Dilemeye Davet Edildi!

10 Şubat 2011 tarihinde çeşitli illerdeki tıp fakültelerinde yapılan basın açıklamalarıyla, Sağlık Bakanı hekimlik karşısı görüşlerinden dolayı öğretim üyelerinden ve hekim kamuoyundan özür dilemeye davet edildi.

Basın toplantılarında, Sağlık Bakanı Prof. Dr. Recep Akdağ'ın, öğretim üyelerini muayenehaneyi düşünen, eğitim ve araştırmayla ilgisi olmayan kişiler olarak tanımlayan yaklaşım tarzı ve bunun arkasında yatan anlayış kınandı.

Tıp Fakülteleri öğretim üyeleri, Sağlık Bakanı'nın ifadelerinde somutlanan yaklaşım tarzına ve bu doğrultuda hayata geçirilen uygulamalara karşın, şimdiye kadar olduğu gibi bundan böyle de;

- Geleceğin hekimlerinin iyi birer hekim, asistan hekimlerin iyi birer uzman hekim olmaları için eğitim vermeyi ve çalışmayı;

- Hastanede, laboratuvarında ve toplum içinde, insanlık için ve halkın sağlığı için araştırma yapmayı;

- Tedavisi zor, ileri düzey bilgi ve beceriyi gerektiren hastalara ekip olarak hizmet sunmayı sürdüreceklerini açıkladılar.

13 Mart Mitingine Doğru

Tıp Fakülteleri öğretim üyeleri 12 Şubat 2011 ve 28 Şubat 2011 tarihlerinde yaptıkları basın açıklamalarıyla performans sistemine karşı tepkilerini göstermeyi sürdürdüler.

28 Şubat 2011 tarihinde İstanbul'da yapılan basın açıklamasında, 18 Şubat 2011 tarihinde Sağlık Bakanlığı tarafından çıkartılan "Birlikte Kullanım ve İşbirliği Yönetmeliği" ve YÖK tarafından çıkartılan "Yüksek Öğretim Kurumlarında Döner Sermaye Ek Ödeme Yönetmeliği"nin Tıp Fakülteleri ve Üniversite Hastanelerine neler getireceğine dikkat çekildi. Bu yeni gelişmeler, öğretim üyeleri tarafından, hastaları müşteri olarak gören performans sistemiyle Tıp Fakültelerinin yok edilmesi ve Sağlık Bakanlığı'nın Üniversite Hastanelerine el koyması olarak değerlendirildi ve bu düzenlemelerin acilen geri alınması talep edildi.

Öğretim üyelerinin Ocak ayında başlayan eylemleri, Türk Tabipleri Birliği'nin (TTB)

öncülüğünde Ankara'da düzenlenen "Çok Ses Tek Yürek" mitinginde doruk noktasına ulaştı. 2 aylık süre içinde kendi hastanelerinde performans sistemine ve üniversite hastanelerinin Sağlık Bakanlığı'na bağlanmasına karşı mücadele eden öğretim üyeleri, 13 Mart'ta, Ankara'da geniş bir hekim ve sağlık çalışanı kitlesiyle buluşmuş oldu.

Asistan Hekimlerin Eylemleri ve 19-20 Nisan G(ö)revi

19-20 Nisan G(ö)revinin birkaç hafta öncesinde İzmir'de Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi asistan hekimleri iş bıraktılar. 1 Nisan 2011 tarihinde başlayan eylem, 6 Nisan 2011 tarihinde asistan hekimlerin Rektör ve Sağlık Bakanı ile yapılan görüşmeler sonrasında hakların kazanılması ve taleplerin karşılanmasıyla sonuçlandı.

Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi asistan hekimlerinin açtığı yoldan, sırasıyla, diğer Tıp Fakültelerinden asistan hekimler de geçmeye başladılar. 14 Nisan 2011 tarihinde Edirne'de Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesinde, 9-11 Mayıs tarihlerinde Aydın'da Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fakültesinde, 16-23 Mayıs 2011 tarihlerinde Adana'da Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesinde, 24 Mayıs 2011 tarihinde Antalya'da Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde asistan hekimler iş bıraktılar ve eylemlerinin sonucunda haklarını elde ettiler. Haziran ayına gelindiğinde, asistan hekimler tarafında suların durulmadığı, hak arama

mücadelesinin artarak süreceği görülüyor. Bunun bir göstergesi olarak, 1 Haziran 2011 tarihinde İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi ve Pamukkale Üniversitesi Tıp Fakültesinde asistan hekimler basın açıklamalarıyla taleplerini dile getirdiler ve yönetime, talepleri karşılanmadığı takdirde iş bırakacakları uyarısında bulundular.

Öğretim üyeleri, tüm bu süreçlerde asistan hekimlerin haklı mücadelesinin yanında yer alarak asistan hekim eylemlerini desteklediler. Eğitimin ve akademik yaşamın ayrılmaz parçaları olan asistan hekimler ve öğretim üyeleri, iyi hekimlik değerleri, özlük hakları ve nitelikli sağlık hizmeti için verilen mücadelede de birlikteydiler.

19-20 Nisan 2011'de yurt çapında hastane ve sağlık hizmeti veren diğer kurumlarda gerçekleştirilen G(ö)rev, ülkemizde sağlık politikaları uygulamalarına karşı gerçekleştirilen tüm zamanların en güçlü eylemlerinden biri olarak tarihe geçti. Daha önce 13 Mart mitinginde alanlarda bir araya gelen hekimler ve sağlık çalışanları, bu kez de G(ö)rev başında bir aradaydılar.

Öğretim üyeleri, 2011 yılında, "Girişim" olarak örgütlenip eyleme geçerek, asistan hekimlere destek verip onların yanında yer alarak, farklı kurum ve kuruluşlardan hekimler ve sağlık çalışanlarıyla birlikte alanlara çıkıp G(ö)reve katılarak TTB ve Tabip Odaları öncülüğünde sürdürülen mücadelenin önemli parçalarından biri oldular; olmayı da sürdürüyorlar.